הלכה · מפרשים

הגהות המו"ל על ספר הפרנס

רבי משה שמואל הורוויץ מווילנא

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

הגהות המו"ל על ספר הפרנס

רבי משה שמואל הורוויץ מווילנא

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/הגהות-המול-על-ספר-הפרנס/
הקובץ נוצר ב־20 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

נאכל. עי' תשובת מהרי"ל סי' צ"ה:
כ"פ בספר התרומות סי' כ"ז וז"ל ומיהו אם נתערבה בשאר ביצים אינה בטילה ברוב עיי"ש. וכמו ליטרא קציעות דהוה דרבנן ואפילו באלף לא בטל ע"ש ועי' יבמות פ' ע"א בתוס' ד"ה מאי ובב"י סי' ק"א ד"ה ומיהו. ובירושלמי תרומות דף ל"ז במה"פ ד"ה דג: **דלא כירושלמי תרומות פ' בצל דף ל"ח א**'. שמחלק בין קלופות ובין שאינן קלופות. ועי' בתו"ח כלל ס"ג דין א' ובמנח"י שם אות ג':
כפי' הערוך ע"ש בתוס' ד"ה גיעולי:
ז"ל הרשב"א בתוה"ב דף פ"ה ב' ויש לי לדקדק כשנמצא בא' מן המקומות שאין הביצה כולה אסורה מפני מה זורק הדם והלא הביצה מוכח' עליו ומאי שנא מדם דגים שכנסו שמותר ביש בו קשקשים. ונראה לי שבדם בצים החמירו לאסרו כל שהוא בעין הואיל ויש בה דמים אסורין דבר תורה וע"ש בבדק הבית ובמש"ה ובתוס' חולין ס"ד ב' ד"ה והוא ובסמ"ג לאווין קל"ב דף כ"ט א' כתב שהדם מותר אף מדברי סופרים ע"ש ומסיק ויש שאין רוצין לסמוך ע"ז וקולפין מקום הדם אף כשנמצא במקום אחר בביצה עכ"ל:
[**באותה כף ואסרן**] כן הגי' בספר התרומה סי' ל"ה והאי אם כו' עד ששים כו' ליתא שם (**והשאר יש מתירין ע"י ס**') וכ"כ בסה"ת סי' ל"ה ויש אוסרים הוא סברת רבינו יצחק ב"ר אשר הלוי שם ועי"ש ובסמ"ג לאווין קל"ב מבואר הטעם:
זבובים מהר"ם רוטענבערג סי' קמ"ג ועי' תשובות מהרי"ל סי' פ"ה.
(**או ביין**) כצ"ל מסה"ת.
או (כלי של איסור שניתחב בה) כן הגי' בסה"ת סי' ע"ד.
ואם רוצה להתיר התבשיל בשביל שהי' הקדירה אינה בת יומא.
אם הוחמו הובא בתוס' ע"ז דף ע"ו א ד"ה בת.
שבלוע בקדירה וכן פסק בסה"ת סי' מ"ח.
[**אין** ס' ונתן]:
גי' סה"ת לחותכו.
כחל. חולין ק"ט בין כחל כו' שם קי"ז א' יעו"ש בראש סי' כ"ה ־
לשפוך עי' תשובות מהרי"ל בסי' כ"ו:
חטה מהר"ם רוטענבערג סי' קע"ב:
דכה"ג ודאי אמרינן ריחא מלתא הוא.
כגי' סה"ת וסמ"ג לאוין.
צ"ע באו"ח סי' ש"א סעיף ל"ג.

מומר כ"פ ר"ב בספר התרומה סי' קכ"ח ובסמ"ג עשין נו"ן ובמרדכי פ' המגרש סי' ת"נ ועי' בכלבו סי' ע"ו.
עי' מהרי"ק שורש כ"ט ענף ד'.
ירושלמי פרק המגרש הלכה טי"ת רב ירמיה בשם רב ישראל שעיסו במעשה גוים פסול [פי' ר"ב בסה"ת סי' קכ"ח וז"ל היכא שהישראלים מעשין ומכריחין אותו ליתן את הגט כיון שהדיינים הם גוים הגט פסול אפילו הדק אמת כגון] כאומר אינו זן ומפרנס תני רב חייה ונכרים שעיסו במעשה ישראל כשר בשאומר אינו זן ואיני מפרנס כ"ה ג"י ספר התרומה (והסמ"ג עשין שם) ופי' היכא שהנכרים מכריחין ליתן גט במעשה ישראל כלומר לעשות בדייני ישראל כשר כיון שהדיינים ישראלים והדין אמת באומר איני זן ואיני מפרנס ע"כ ועי' תוס' בתרא דף מ"ח ע"א ד"ה גט ובגיטין דף פ"ח ע"ב ד"ה נכרים חובטין ועי' רש"א ורש"ל בגיטין שם ובשיורי קרבן על הירושלמי שם וכולם לא זכרו דדברי המרדכי הוא ממש לשון ספר התרומה הנ"ל וגירסתו דלא גריס בירושלמי תיבת "אפילו" לא בדרב ולא בדשמואל ושכ"ה גי' הסמ"ג שם וצ"ע בזה.
עי' תוס' עירוכין כ"א ב' ד"ה האי ועי' ספר המנהיג סי' קנ"ב ובסה"ת שם.
כן הוא בירושלמי גיטין פ"ז סוף הלכה א' ועי' בבלי שם דף ע' ב' בתוס' ד"ה כודקין ועי' ב"ש סי' קכ"א סק"ה.
גיטין דף ע"ב וכגי' האשר"י שם סי' ב' וכן הוא גי' הרי"ף שם.
שם ע"א י"א ועי"ש תוס' ד"ה אלא.
היינו דווקא בגוסס המדבר וכמפורש בסמוך להדיא והוא אומר אחריו כו' וכיון שמדבר בטוב ודעתו מיושבת עליו שפיר נותן גט שהרי הוא כחי לכל דבריו כדאיתא במס' שמחות פ"א הל"א הגוסס הרי הוא כחי לכל דבר ובפ"ק דעירוכין דף ו' כ' גוסס גודר ומעריך ועי' סה"ת סי' ק"ל ובסמ"ג עשין נ' באורך ועי' תוס' קדושין דף ע"ח ב' בד"ה לא ועי' ר"ן שבועות פ"ד במשנה כפרו שניהן.
גיטין ע"ה ב' אתקין שמואל כו' ועי' סה"ת סי' ק"ל.
כן הוא בסה"ת סי' ק"י בסמ"ג עשין שם.
גיטין דף ה' סע"ב ועי"ש תוס' ד"ה אפילו.
שם דף י"ט ב' ועי' סה"ת סי' קכ"ב.
כ"כ בסה"ת דף מ"ג ובסמ"ג בסדר הגט שלו.
עי' תוס' גיטין י"ט ב' ד"ה צריכא בסה"ד.
גיטין דף ע"ז ע"א: